

Parlament de Jordi Bilbeny a la inauguració del 19è Simposi sobre la Història Censurada de Catalunya

written by David Folch | 27 de novembre de 2019

Tots ho hem sentit. Anar a una manifestació, amb una bandera al coll, cantant cançons o mirant el mòbil, amb la dona, el marit, els pares i els fills, l'octubre del 2019, a l'Estat espanyol, ja és pertànyer a una organització criminal. Sí. Ho heu sentit bé: ja és pertànyer a una organització criminal. Reconec que tot i conèixer a fons els mecanismes mentals que l'Estat ha vingut imposant sobre la nostra nació; després d'haver vist com, en un estat diguem-ne «democràtic», es persegueix i es tanca gent a la presó per les seves idees, com se li expropia el patrimoni personal i familiar, com se li imposa multes econòmiques exorbitants a fi de sumir-la en la indignència; com es persegueixen cantants i es criminalitza mestres, escoles, periodistes i mitjans de comunicació, ara, inesperadament, m'ha sorprès adonar-me que, si et passeges per Barcelona en to festiu, pots acabar convertit en un terrorista.

¿Qui deia que l'Estat espanyol estava acabat i arruïnat? Qui deia que acceptarien pactar la independència de genolls per no quedar-se ells solets el deute estratosfèric que acumulen? Qui deia que compartiríem fins i tot les obres del Museu del Prado en el moment de la proclamació de la nostra república? Quant il·lusionisme que hem creat per no haver d'acceptar els fets tal com són. De fet, que Espanya s'inventi la realitat per no voler acceptar el que passa a Catalunya i que els catalans ens inventem la realitat per no voler acceptar que Espanya no ens accepta, forma part d'un mateix àmbit mental. Un mateix funcionament del psiquisme i de les emocions. No fa pas tant,

quan jo era jove criticàvem certs capellans perquè ens venien un cel que molts d'ells no havien vist mai i alguns altres, directament, no hi creien. Criticàvem una moral cínica que ens induïa a creure, amb veu solemne i sacra, un paradís etern a la fi dels nostres dies, mentre aquí acceptaven tota mena de vexacions i crims, i ens culpabilitzaven de tenir cos i fer-lo servir per al nostre gaudi. Ara, mentre molts d'ells ja han relativitzat alguns dels seus propis dogmes i accepten l'erotisme com a part integral de l'espiritualitat i la vida, hem hagut d'adonar-nos amb gran dolor i contrició que molts dels nostres polítics i intel·lectuals ens han mentit per al nostre bé i ens han fet creure que feien el que mai no van tenir la intenció de fer. He hagut de saber per filtracions de la policia espanyola que no hi havia estructures d'estat i que tant se'ls en fotia tenir-les com no tenir-les. I he estat també recriminat, si bé ara sense confessió apostòlica, per saber-ho i per fer-ho saber. El patrimoni del pecat ha passat del poder eclesiàstic al poder políticoinformatiu. I el control de les emocions, també. Tot s'ha enderrocat i hem vist com l'emperador del procés es passeja i saluda més nu que mai. I com hem hagut de tornar a inflar l'església de l'autonomisme per continuar perseverant cap a la llibertat. Les il·lusions tenen un preu. El malabarisme intel·lectual i polític també. I si no volem o no podem acceptar el que s'esdevé cada dia davant dels nostres nassos, és molt complicat que es pugui comprendre què va passar fa segles, sobretot si fa segles que l'Estat distorsiona, es reinventa i reescriu els fets. Que és el mateix que dir que reescriu la Història. Però, el més important de tot és que és impossible entendre-ho si nosaltres continuem necessitant l'Estat per tirar endavant el nostre gran projecte polític. I vet aquí el parany.

Perquè no és tan sols un parany polític, sinó fonamentalment un parany psicològic. És obvi: si necessitem l'Estat és que no ens en podem desfer. Si necessitem l'Estat és que l'Estat ja forma part de nosaltres. I llavors és complicadíssim acceptar que l'Estat ens deforma, ens tergiversa i ens reinventa; és

impossible acceptar que l'Estat ens modela el pensament i les emocions, perquè entrariem en xoc. I ens aferrem a l'Estat amb la finalitat de no ofegar-nos del tot, com si fos un ferro roent, l'últim ferro roent d'un gran naufragi. I això té unes conseqüències terribles per la lliure comprensió de la realitat i per la comprensió lliure de la nostra història, que malgrat ser passada no deixa de ser realitat.

La nostra història no es pot estudiar amb ideologia, ni pensar que perquè ets independentista, marxista o federalista convençut i militant ningú ja no t'ha d'explicar res. M'hi he trobat un munt de cops. Vull dir que m'he trobat amb ideòlegs de la nostra causa i amb gent molt compromesa que fan escarni dels meus i dels nostres estudis. Com si la ideologia pogués discernir sobre la toponímia ibèrica, el substrat iberobasc de la llengua, l'antiguitat d'un menhir, les malalties oculars, el grup sanguini la possibilitat que hi hagi aigua congelada a Mart o els vincles genealògics esborrats de Lleopard. Confondre ideologia amb coneixement és un altre dels gravíssims problemes que devem a la supèrbia de l'ego i que cal superar resolutivament si volem sortir de Matriu –o Màdrix, com deia sàviament en Mayolas– d'una vegada per totes.

I per sortir de Matriu ens cal l'estudi. Ens cal, òbviament, una mirada diferent sobre el passat. Ens cal un nou mètode per aproximar-nos als fets i saber dilucidar el gra de la falsedat de la palla de la veritat. D'una veritat que, per més universal que la vulguem, no podrà ser mai –i perdoneu– una «palla còsmica», sinó una veritat parcial, una veritat puntual, una veritat que anirem construint de fet en fet, d'anècdota en anècdota, d'esdeveniment en esdeveniment, d'obra en obra, de personatge en personatge. Vet aquí una de les nostres grandeses: el dubte metòdic. Sense el dubte esdevindríem part allargassada de la confusió. Sense el dubte seríem com l'ombra del dogma. Sense el dubte, no podríem ser crítics, ni, per tant, tindríem les eines bàsiques per desenvolupar cap pensament. El dubte és el fonament de tota

ciència, l'arxiu de tota curiositat, l'alçaprem de tot coneixement, la font inexhaurible de la vida intel·lectual. Per això nosaltres hem construït en els darrers dinou anys l'espai d'aquest Simposi com un oasi del dubte. Però no pas del dubte com a rebequeria o com a contraconeixement, sinó del dubte com a palau de la recerca, com a pedra de toc de l'honestedat i el rigor, com la clau de la llibertat de pensament.

Sense dubte ni honestedat ni rigor el coneixement seria una mena de gos falder al servei de la nostra mandra personal i de la nostra negligència intel·lectual. Sense dubte, ni honestedat ni rigor nosaltres mateixos ja ens hauríem convertit en un dogma vivent i ara mateix, en lloc de trobar-nos per compartir informació i vida, ens hauríem organitzat per combatre a tots els qui no pensen com nosaltres o no diuen el que nosaltres vulguem que diguin. Ja hi ha massa exemples al nostre país amb aquest tarannà, tant als antípodes del que som.

Després de dinou anys de recerques i perseverança, tornem a ser al mateix punt d'inici: a Arenys de Munt. I tornem a ser-hi amb la mateixa força i la mateixa voluntat, amb la mateixa joia que ara fa dinou anys. Amb la mateixa il·lusió de compartir el que trobem, el que tenim, el que som, perquè el coneixement continuï modelant el nostre camí i polint el nostre ésser desvalgut i erràtic. I amb la ferma esperança que algun dia tot el que hem trobat ens alliberi de les feixugues cadenes de Màtrix, de tot aferrament a la mentida i adulació servil a la ficció i ens converteixi en éssers lliures, en un país lliure, movent-nos lliurament i dúctilment pels amples camins del món.

Gràcies a tots i totes per acompanyar-nos sempre. Gràcies a tots i totes per fer possible aquest somni. Gràcies a tots i totes per continuar somiant i avançant amb nosaltres. Moltes, moltíssimes gràcies per tot.